

EDUCATIEF GRADUAAT IN HET SECUNDAIR ONDERWIJS

KAREL DE GROTE HOGESCHOOL

TOETS NIEUWE OPLEIDING • ADVIESRAPPORT

5 DECEMBER 2018

Inhoud

1	Samenvattend advies van de visitatiecommissie.....	4
2	Rapportage van de bevindingen en overwegingen	5
2.1	Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau	5
2.2	Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving	6
2.3	Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau	9
2.4	Eindoordeel.....	11
3	Beoordelingsproces	12
4	Overzicht oordelen	13
	Bijlage 1: Basisgegevens over de opleiding.....	14
	Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR).....	15
	Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie	16
	Bijlage 4: Overzicht van de bestudeerde documenten	17
	Bijlage 5: Lijst met afkortingen	18

1 Samenvattend advies van de visitatiecommissie

De NVAO heeft de domeinspecifieke leerresultaten van de nieuwe graduaatsopleiding gevalideerd op 15 oktober 2018.

De visitatiecommissie (hierna: commissie) is positief over de opzet van de nieuwe graduaatsopleiding van Karel de Grote Hogeschool. De commissie stelt vast dat de opleiding zijn 'zwakte' (het ontbreken van een samenwerkingsverband met een CVO) heeft omgezet in een kracht. De hogeschool heeft een overtuigende visie op de graduaatsopleiding neergezet. Bij de ontwikkeling van de opleiding heeft de integratie van praktijk en onderwijs vanaf het begin centraal gestaan. De opleiding heeft vorm gekregen vanuit duidelijke ontwerpprincipes, die tot uiting komen in herkenbare beroepsrollen.

De commissie kan zich vinden in de opzet van het curriculum, die zorgt voor een duidelijk en goed gestructureerd opleidingsaanbod waarin alle opleidingsspecifieke leerresultaten een plaats krijgen. De opleiding garandeert bovendien de nodige flexibiliteit door meerdere spreidingsvarianten aan te bieden. De commissie is verder positief over het grote aandeel van het werkplekleren. Wel adviseert de commissie om het aantal uren dat de student voor de klas staat, te maximaliseren wanneer de student hiervoor klaar is.

De commissie is te spreken over de inzet van personeel en over de rol van de werkplekbegeleiders daarin. Wel adviseert de commissie om voldoende middelen vrij te maken voor de ontwikkeling van de nieuwe opleiding. Daarnaast adviseert de commissie om te zorgen dat er in elk geval één begeleider is die elke student gedurende het gehele traject volgt.

De evaluatie is goed opgezet, met de nadruk op de competentiegerichtheid en de eigen verantwoordelijkheid van de studenten. Met name de feedback-cultuur vindt de commissie inspirerend. De commissie kan zich vinden in de instelling van een toetscommissie, maar is van mening dat deze ook een rol zou moeten spelen bij de totstandkoming van het toetsbeleid van de nieuwe graduaatsopleiding. Tot slot is de commissie van mening dat de summatieve toetsing (zowel tussentijds als finaal) duidelijker zou kunnen, ook in de communicatie met de studenten.

De commissie die de graduaatsopleiding heeft beoordeeld, brengt een positief advies uit aan de NVAO. Zij baseert haar oordeel op het informatiedossier en het toelichtend gesprek.

De commissie beveelt de opleiding aan:

- in de verdere ontwikkeling van de opleiding ook partners uit de beroepssector te betrekken;
- voldoende middelen vrij te maken voor de ontwikkeling van de opleiding;
- te zorgen voor voldoende continuïteit in de begeleiding;
- meer invulling te geven aan blended learning en daar ook middelen voor vrij te maken;
- de toetscommissie te betrekken bij de toetsontwikkeling van de graduaatsopleiding;
- de summatieve toetsing duidelijker te omschrijven en goed te communiceren met de studenten.

Den Haag, 5 december 2018,

Namens de commissie ter beoordeling van de toets nieuwe opleiding voor de educatief graduaat in het secundair onderwijs van Karel de Grote Hogeschool,

Toon Martens
(voorzitter)

Erik van der Spek
(secretaris)

2 Rapportage van de bevindingen en overwegingen

2.1 Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau

Het beoogd eindniveau weerspiegelt qua niveau, oriëntatie en inhoud de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

Bevindingen

De graduaatsopleiding van de Karel de Grote Hogeschool vertrekt vanuit een duidelijke missie en visie, die uiteen zijn gezet in het informatiedossier. In de visie op leren en opleiden staan de volgende vier principes centraal:

- Het leren van studenten is het uitgangspunt voor opleiden. Dat betekent dat differentiatie centraal staat bij het lesgeven.
- Leren en opleiden is gericht op integratie van kennis, vaardigheden en attitudes, met oog voor functionele toepassingen. Daarbij zijn competentiegericht leren en authentieke beroepssituaties belangrijke begrippen.
- De opleiding streeft naar een krachtige feedback-cultuur om het leren van studenten te bevorderen.
- Studenten zijn verantwoordelijk voor het eigen leren, daarin worden ze ondersteund door middel van coaching.

Deze missie en visie krijgen concreet gestalte in drie richtinggevende designprincipes:

- Een universeel ontwerp voor leren, waarbij blended learning de basisaanpak vormt en waarbij de opleiding kiest voor flexibele trajecten;
- Functioneel en competentiegericht werkplekleren, praktijkgericht en met de baan van de student als uitgangspunt;
- Flexibel en groeigericht coachen, met de student als eigenaar van zijn eigen opleidingstraject.

De graduaatsopleiding sluit aan bij de domeinspecifieke leerresultaten (DLR, zie bijlage 2). De ontwerpers van de opleiding hebben deze leerresultaten gebundeld in acht beroepsrollen, de zogenoemde 'leerkrachtrollen'. Dit zijn (1) vakexpert, (2) vernieuwer, (3) ontwerper, (4) regisseur, (5) coach, (6) opvoeder, (7) teamspeler en (8) bruggenbouwer. Deze leerkrachtrollen heeft de opleiding gebruikt voor het formuleren van vijf leerlijnen. Deze leerlijnen vormen de basis voor de opleidings specifieke leerresultaten:

- Eigen leervermogen en zelfmanagement. Hieronder vallen de vaardigheden op het gebied van taal en communicatie, ICT en media, reflectievermogen en levenslang leren;
- Vakexpert en vernieuwer. Dit omvat een update van de vakinhouden en het toepassen van vakdidactische trends;
- Ontwerper en regisseur. Hieronder vallen doelgerichte leerinhouden ontwerpen, begeleiden van leerprocessen en toekomstgericht leren;
- Opvoeder en coach. Dit omvat positief omgaan met de klassen, klasmanagement en inspirerend coachen;
- Teamspeler en bruggenbouwer. Dit omvat professioneel in dialoog treden met anderen, aandacht voor deontologie, ethiek en zingeving, en maatschappelijk bewustzijn.

In het toelichtend gesprek hebben de vertegenwoordigers van de opleiding de commissie inzicht gegeven in de totstandkoming van de aanvraag. Uitgangspunt is dat Karel de Grote Hogeschool de ambitie heeft om *alle* leraren op bachelor- en graduaatsniveau op te leiden, dus ook voor het beroeps-secundair en technisch-secundair onderwijs. De ontwikkelaars hebben niet gesproken met bedrijven, omdat het werkterrein zo breed is. Wel is een groot aantal scholen in de regio benaderd: in totaal zijn 54 scholen in een straal van 10 km rondom Antwerpen bevestigd.

Een aantal samenwerkingscholen is nader betrokken bij de totstandkoming van de beoogde leerresultaten: in een aantal gevallen is de lat dankzij de inbreng van deze scholen wat hoger komen te liggen.

Tot slot hebben de ontwikkelaars ook de samenwerking gezocht met Artesis Plantijn Hogeschool, de Antwerpse associatiepartner. Deze samenwerking heeft geresulteerd in afspraken over samenwerking in de vakdidactische sessies, zodat de beide hogescholen zich kunnen concentreren op een aantal domeinen.

Overwegingen

De commissie is van mening dat Karel de Grote Hogeschool een overtuigende visie op de graduaatsopleiding heeft neergezet. De hogeschool is, mede door het ontbreken van een samenwerkingsverband met een CVO, niet belast door het verleden. Daardoor is de opleiding geheel nieuw ontwikkeld, waarbij de integratie van praktijk en onderwijs vanaf het begin centraal heeft gestaan. De commissie kan zich vinden in de visie en de uitgangspunten van de nieuwe opleiding.

De commissie constateert bovendien dat de instelling een goede vertaling heeft gemaakt van de domeinspecifieke leerresultaten (DLR's) naar de acht beroepsrollen en vandaaruit naar de opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR's). De opleiding heeft vorm gekregen vanuit duidelijke ontwerpprincipes, die bovendien recht doen aan het karakter van de doelgroep. Uit het informatiedossier en de curriculummatrix kan afgeleid worden dat alle DLR's hun plaats kregen in de OLR's, die passen binnen de Vlaamse Kwalificatiestructuur (VKS).

In het algemeen is de commissie van mening dat het ontwerp van de opleiding goed aansluit bij het beoogde VKS niveau 5. In sommige gevallen lijken de doelstellingen wat ambitieus, waardoor ze soms eerder het niveau 6 benaderen. Maar de commissie heeft begrip voor de toelichting van de ontwikkelaars van de opleiding, die aangaven dat de meer ambitieuze doelstellingen juist het gevolg zijn van de gesprekken met de scholen. Omdat de praktijk steeds centraal staat, heeft de commissie er vertrouwen in dat het niveau 5 voldoende is geborgd.

Tot slot constateert de commissie dat de instelling in de ontwikkelingsfase van deze nieuwe opleiding sterk heeft geïnvesteerd in overleg met de scholen in de regio. Het werkveld van de leerlingen (de bedrijven) is daarentegen nog niet betrokken geweest. Het lijkt de commissie zinvol om ook contacten met het werkveld te leggen, mede om op de hoogte te blijven van de actuele ontwikkelingen in de verschillende domeinen. De commissie adviseert daarom om in de verdere ontwikkeling van de opleiding ook partners uit het werkveld te betrekken.

Oordeel: voldoende

2.2 Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving

De onderwijsleeromgeving maakt het voor studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

De beroepsrollen, die in de vorige paragraaf aan de orde zijn geweest, komen in het programma terug in twee grote opleidingspijlers: onderdelen om krachtig leren te creëren en onderdelen om de eigen professionele focus te verbreden. Krachtig leren komt vooral terug in de praktijkcomponent, focus verbreden biedt te mogelijkheid een aantal deelonderwerpen uit te diepen.

Dit resulteert in het volgende programma:

Onderdeel	Timing (standaardtraject)	
Eigen leervermogen	ECTS:	
Ready to go	10	Jaar 1
Focus verbreden		
Groeien in je vak	3	Jaar 1
Samen school maken	6	Jaar 1
Krachtig leren creëren		
Krachtig voor de klas	20	Jaar 1
Verbredingsstage	6	Jaar 1
Focus verbreden		
Bruggenbouwer	9	Jaar 2
Keuzepakket	6	Jaar 2
Vakgericht vernieuwen	3	Jaar 2
Krachtig leren creëren		
Krachtig in de school	24	Jaar 2
Klaar voor de start	3	Jaar 2

Praktische organisatie

De opleiding omvat 90 EC en wordt in verschillende varianten aangeboden. In het standaardtraject spreiden de studenten hun opleiding over twee volledige studie jaren. In elk jaar behaalt de student dus 45 EC. Daarnaast is er een kort traject (1,5 jaar) en een gespreid traject (3 jaar, 3 x 30 studiepunten). De opleiding stimuleert flexibiliteit, vanuit het idee dat meer spreiding vaak resulteert in een beter leerproces.

In principe gaat het om een combinatie van dag- en avondonderwijs. De onderwijsuren worden geroosterd op de maandag (de vaste onderwijsdag) en de donderdagavond. Maar er zijn ook mogelijkheden voor studenten om aan te sluiten bij het dagprogramma op de donderdagmiddag of om het onderwijs geheel in de avonden te volgen (voor studenten met een fulltime LIO-baan).

Werkplekieren

Het werkplekieren vormt de rode draad in de opleiding. In alle onderdelen ligt de focus op de praktijk. De studenten worden zo veel mogelijk begeleid met en in het werkveld.

In de volgende onderdelen heeft werkpleklers een aandeel:

Onderdeel	Aandeel werkpleklers
Ready to go	Wekelijks les in een secundaire school + verkenning van het eigen werkveld
Samen school maken	Op vraag van een school een project uitwerken
Krachtig voor de klas	Integratie van theorie en praktijk i.f.v. 15 te realiseren lesuren
Verbredingsstage	10 lesuren realiseren
Bruggenbouwer	Een praktijkgericht eindproduct ontwikkelen
Krachtig in de school	25 lesuren realiseren
Vakgericht vernieuwen	Vakdidactische vernieuwingen i.f.v. de eigen onderwijscontext

Instream

De instelling sluit aan bij de wettelijke eisen aan de instromende studenten: zij moeten drie jaar 'nuttige ervaring' kunnen aantonen. De evaluatie hiervan is nog niet duidelijk geregeld; het is aan te raden dat de hogeschool hierbij bedrijven en sectoren een rol laat spelen, gezien hun duidelijke expertise hieromtrent. Binnen de VLHORA worden afspraken gemaakt over het dossier dat studenten moeten aanleveren en hoe studenten kunnen aantonen dat ze blijven in hun vak. De studieloopbaancoördinator zal hierin een belangrijke taak krijgen om de vorderingen van de studenten op te volgen. Daarbij valt op dat Karel de Grote Hogeschool studenten wil motiveren om ook hun vakinhoudelijke kennis op peil te houden.

Begeleiding

Omdat de opleiding deels vorm krijgt binnen de instelling en deels op de werkplek, krijgen de studenten ook op beide plaatsen begeleiding. Bij de instelling worden ze begeleid door een trajectbegeleider, op de werkplek door een werkplekbegeleider vanuit het werkveld. De trajectbegeleider begeleidt het individuele traject, maar verzorgt ook een aantal vakken; die combinatie zorgt voor een groot aantal contactmomenten. Het idee is dat de begeleiding in het eerste semester vooral op de campus plaatsvindt, terwijl het zwaartepunt in de loop van de opleiding verschuift naar de werkplek. Daarnaast kunnen de studenten een beroep doen op de studieloopbaancoördinator, bijvoorbeeld voor studieadvies.

Personele inzet

Op dit moment is de opleiding in ontwikkeling. Vanaf september 2019 is er een bezetting van 5 vte voorzien. Die 5 vte omvat de lectoren van de hogeschool, de werkplekbegeleiders en de gemeenschappelijke onderdelen die samen met AP verzorgd worden. De bezetting van het personeel wordt berekend aan de hand van de interne allocatieregels van Karel de Grote Hogeschool. Maar om een nieuwe opleiding op de kaart te zetten, zijn de allocatieregels van bestaande opleidingen te krap.

Op dit moment heeft een aantal werkplekbegeleiders een (klein) contract (7 à 8%) bij Karel de Grote Hogeschool. Dat komt bovenop hun aanstelling bij de scholen. De instelling onderzoekt of dit op een andere manier geregeld kan worden, door de partnerscholen een bepaald bedrag te betalen. Dit zou de inzet van werkplekbegeleiders flexibeler maken.

De werkplekbegeleiders komen vanaf het tweede semester in beeld. In het eerste semester voorziet de opleiding een vormingsprogramma. Dat zal enerzijds bestaan uit lessen in didactische vorming, anderzijds uit lessen die meer specifiek gericht zijn op het programma van de graduaatsopleiding.

Overwegingen

De commissie kan zich vinden in de opzet van het curriculum met twee grote pijlers: 'Krachtig leren creëren' en 'Focus verbreden'. De commissie is van mening dat deze opzet zorgt voor een duidelijk en goed gestructureerd opleidingsaanbod, waarin alle opleidings specifieke leerresultaten een plaats krijgen. De opleiding garandeert bovendien de nodige flexibiliteit door het aanbieden van meerdere spreidingsvarianten, met ook een mogelijke combinatie van dag- en avondonderwijs

De commissie is verder positief over het grote aandeel van het werkplekleren. Wel is de commissie van mening dat het aantal uren dat de studenten voor de klas staan (10 in het tweede en 25 in het derde semester) beperkt is. De vertegenwoordigers van de opleiding erkennen dit, maar geven aan dat deze aantallen nodig zijn om de partnerscholen over de streep te krijgen. In de praktijk zijn dit minima, de hogeschool (en de studenten) streven naar aantallen die fors hoger liggen. De commissie kan zich hierin vinden.

De commissie is verder te spreken over de inzet van personeel en over de visie van de opleiding op de rol van de werkplekbegeleiders daarin. Het is goed dat de opleiding nadenkt over een flexibele aanstelling van deze begeleiders. Verder zijn er goede plannen voor de vorming van de werkplekbegeleiders. Wel adviseert de commissie om zeker in de eerste jaren voldoende middelen vrij te maken voor de ontwikkeling van de opleiding.

De commissie heeft gezien dat de begeleiding is verdeeld over verschillende rollen, zowel op de campus als op de werkplek. De commissie begrijpt de ratio hierachter, maar acht het wel van belang dat er voldoende continuïteit in de begeleiding is. De commissie adviseert de opleiding na te denken over deze continuïteit en ervoor te zorgen dat de verantwoordelijkheden duidelijk belegd zijn gedurende de gehele opleiding.

Een laatste punt betreft de blended learning. Blended learning is een uitgangspunt van de opleiding. Hiervoor beschikt Karel de Grote Hogeschool over een nieuw platform voor alle communicatie met de studenten. Dit platform stelt de docenten en studenten in staat om bijvoorbeeld testjes te doen, vergaderingen online in te plannen en te houden en een chatroom te maken. Maar de commissie heeft wel geconstateerd dat e-learning, de meer inhoudelijke invulling van blended learning, nog in de kinderschoenen staat. E-learning zou onder meer een nuttige rol kunnen spelen bij het wegwerken van eventuele deficiënties op het gebied van taal en rekenen. Daarom adviseert de commissie de opleiding hier meer invulling aan te geven en daar ook middelen voor vrij te maken.

Oordeel: voldoende

2.3 Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van beoordeling, toetsing en examinering, waardoor zij nagaat of de beoogde leerresultaten worden bereikt.

Bevindingen

Binnen de professionele bachelor in het Onderwijs van Karel de Grote Hogeschool is een visie op evalueren ontwikkeld.

Centraal daarin staan het principe van competentiegerichte evaluatie, de integratie tussen leren en evalueren, een actieve rol van studenten (zelfregulatie) en aandacht voor taal. Feedback vormt volgens de opleiding een essentieel deel van een effectieve formatieve toetspraktijk.

De opleiding hanteert een waaier aan toetsvormen. Het grootste deel van de competenties wordt op een praktijkgerichte manier getoetst, bijvoorbeeld met een beroepsproduct. Daarnaast krijgt de portfolio-opbouw veel gewicht binnen de opleiding. Bij het lesgeven maakt men gebruik van een kijkwijzer, op basis waarvan studenten een cijfer krijgen. Daarnaast wordt er ook gebruik gemaakt van mondelinge en schriftelijke examens.

Een groot deel van de beoordelingen vindt op de werkplek plaats, wat inhoudt dat de begeleider bij de werkplek daarbij betrokken is. Werkplekbegeleiders geven vooral formatieve feedback, maar ze beoordelen ook mede hoe de studenten lesgeven. In die gevallen geven de begeleider en de docent beide een cijfer aan de hand van de kijkwijzer; de instelling is verantwoordelijk voor de finale score.

Bij de Karel de Grote Hogeschool is sinds kort een toetscommissie actief: de werkzaamheden krijgen op dit moment vorm. Daarbij wordt elk jaar een ander domein bekeken: dit jaar is het domein 'mens en maatschappij' aan de beurt. Bij zo'n evaluatie wordt van het domein in kwestie al het toetsmateriaal bekeken. Bij de toetscommissie is ook een docent van een andere instelling betrokken.

Overwegingen

De commissie is positief over de visie op evalueren die binnen de opleiding is ontwikkeld. Deze visie is gericht op de totstandkoming van transparante, valide en betrouwbare toetsen, met een competentiegerichte oriëntatie en een grote actieve verantwoordelijkheid van de student. Met name de nadruk op de feedback-cultuur vindt de commissie inspirerend. De commissie is van mening dat de opleiding op dit punt een voorbeeldfunctie vervult. Ook de aandacht voor taal bij de toetsing is een sterk punt.

De commissie is eveneens positief over de instelling en de werkzaamheden van de toetscommissie, maar is wel van mening dat het goed zou zijn als deze commissie breder aan de slag gaat. Juist bij de totstandkoming van een nieuwe opleiding kan de betrokkenheid van zo'n toetscommissie een meerwaarde hebben. Daarom adviseert de commissie de toetsen van de graduaatsopleiding voor te leggen aan de toetscommissie.

Tot slot is de commissie van mening dat de summatieve toetsing duidelijker zou kunnen. Het is van belang voor de studenten om te weten op welk moment er een summatieve toets plaatsvindt (een go/no go-moment) en aan welke eisen ze dan moeten voldoen. De commissie adviseert de opleiding om dit onderdeel duidelijker te omschrijven en te communiceren met de studenten.

Oordeel: voldoende

2.4 Eindoordeel

De commissie is positief over de opzet van de nieuwe graduaatsopleiding van Karel de Grote Hogeschool. De commissie stelt vast dat de opleiding zijn 'zwakte' (het ontbreken van een samenwerkingsverband met een CVO) heeft omgezet in een kracht. De opzet vanuit een nieuw ontwikkelde visie, waarbij herkenbare beroepsrollen het uitgangspunt vormen, zorgt voor een frisse en praktische aanpak. Die aanpak ziet de commissie ook terug in het curriculum, dat voor een groot deel tot stand komt in de praktijk en in samenwerking met de praktijk. Ook de evaluatie is goed opgezet, met de nadruk op competentiegerichtheid en eigen verantwoordelijkheid van de studenten.

Samenvattend beoordeelt de commissie elk van de generieke kwaliteitswaarborgen als voldoende. Daarom is ook het eindoordeel voor opleiding educatief graduaat in het secundair onderwijs van de Karel de Grote Hogeschool voldoende.

3 Beoordelingsproces

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het “Kader Toets Nieuwe Opleiding specificatie Graduaats- en Educatieve masteropleiding”, zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering op 8 juni 2018

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Voorafgaand aan het vooroverleg heeft elk commissielid de eerste indrukken opgemaakt en werden prioritaire vragen opgesteld.

Tijdens een vooroverleg op 21 november 2018 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens het toelichtend gesprek voorbereid.

Het toelichtend gesprek vond plaats op een opleidingsonafhankelijke locatie te Brussel op 21 november om 10.00 uur. De onderstaande gesprekspartners namen hieraan deel:

- **Tinne Auwerkerken**, opleidingshoofd lerarenopleiding secundair onderwijs;
- **Wim Cuypers**, curriculumcoördinator lerarenopleiding secundair onderwijs, schrijver van het informatiedossier. Docent PAV in de reguliere en verkorte opleiding;
- **Veerle van Gestel**, ontwikkelaar opleidingsonderdelen rond eigen leervermogen en keuzetrajecten. Was deeltijds docent specifieke lerarenopleiding CVO en coördineerde tot voor kort de HBO5-opleiding maatschappelijk werk;
- **Katleen Veelaert**, beleidsmedewerker praktijk voor de huidige verkorte opleidingen en docent PAV en maatschappelijk bewustzijn;
- **Siene Van Hoorick**, ontwikkelaar Bruggenbouwer en opleidingsonderdelen krachtig leren, docent in reguliere opleiding;
- **Mathias Gesquiere**, werkplekbegeleider PAV in huidige verkorte opleiding secundair onderwijs.

Tijdens dit gesprek zijn de vraagpunten van de commissie aan de orde gesteld.

Tijdens een besloten nabespreking op 21 november 2018 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en vertaald naar een oordeel op de drie generieke kwaliteitswaarborgen en een eindoordeel. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van adviesrapport dat naar alle commissieleden werd verstuurd. De feedback van de commissieleden is verwerkt. Het door de voorzitter vastgestelde adviesrapport werd naar de NVAO gestuurd op 5 december 2018.

4 Overzicht oordelen

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het oordeel van de commissie uit hoofdstuk 2 weer.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1. Beoogd eindniveau	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Voldoende
3. Te realiseren eindniveau	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

Bijlage 1: Basisgegevens over de opleiding

Naam, Adres, telefoon, e-mail, website instelling	Karel de Grote Hogeschool – Campus Zuid Brusselstraat 45 B-2018 ANTWERPEN +32 3 613 13 13 info@kdg.be www.kdg.be
Naam, functie contactpersoon	Auwerkerken Tinne, Opleidingshoofdprofessionele bachelor leraar secundair onderwijs
Naam associatie	Associatie Universiteit en Hogescholen Antwerpen
Status instelling	Ambtshalve geregistreerd
Naam opleiding (graad, kwalificatie)	Graduaatsopleiding, niveau 5 in de Vlaamse Kwalificatiestructuur
Niveau en oriëntatie	Graduaat
(Bijkomende) titel	Educatief graduaat in het secundair onderwijs
ISCED benaming van het studiegebied	Education
Opleidingsvarianten	-
Onderwijstaal	Nederlands
De vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden	Antwerpen
Studieomvang (in studiepunten)	90
Nieuwe opleiding voor Vlaanderen	Ja
Aansluitingsmogelijkheden en mogelijke vervolgopleidingen	-

Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR)

1. De educatief geïndiceerde voor secundair onderwijs formuleert concrete doelstellingen, ontwerpt krachtige leeromgevingen en gebruikt passende werkvormen en evaluatiemethodieken ter ondersteuning van het leer- en ontwikkelingsproces. Hij differentieert in functie van de klasgroep en de individuele leerlingen.
2. De educatief geïndiceerde voor secundair onderwijs geeft mee vorm aan een positief en ondersteunend leer- en leefklimaat. Hij geeft aandacht aan attitudevorming bij leerlingen en bereidt ze voor op het functioneren op de arbeidsmarkt en op maatschappelijke participatie. Hij gaat gepast om met diversiteit.
3. De educatief geïndiceerde voor secundair onderwijs beheerst de domeinspecifieke vakinhoudelijke en vakdidactische basiskennis. Hij vertaalt deze inhouden gestructureerd en praktijkgericht naar de leerlingen en gebruikt hierbij zijn relevante praktijkervaring. Hij geeft daarbij aandacht aan een correcte en gepaste taal. Hij ondersteunt leerlingen in hun studie- en beroepskeuzeproces.
4. De educatief geïndiceerde voor secundair onderwijs organiseert een veilige en efficiënte werk- en leeromgeving. Hij voert administratieve taken correct uit.
5. De educatief geïndiceerde voor secundair onderwijs professionaliseert zich en past nieuwe vakgerichte ontwikkelingen toe in zijn onderwijspraktijk. Hij reflecteert kritisch op het eigen functioneren en stuurt zichzelf bij.
6. De educatief geïndiceerde voor secundair onderwijs beheerst de basisvaardigheden om, aangepast aan de context, te communiceren met ouders met respect voor diversiteit.
7. De educatief geïndiceerde voor secundair onderwijs neemt zijn verantwoordelijkheid op in het team en neemt deel aan het overleg rond de pedagogische en (vak)didactische aanpak. Hij neemt in het schoolteam initiatieven om het pedagogisch project mee te realiseren.
8. De educatief geïndiceerde voor secundair onderwijs beheerst de basisvaardigheden om te communiceren met externe partners.
9. De educatief geïndiceerde voor secundair onderwijs kan in gesprek gaan over zijn beroep en de plaats daarvan in de samenleving. Hij kan deelnemen aan het maatschappelijk debat rond onderwijskundige thema's.
10. De educatief geïndiceerde voor secundair onderwijs benadert met een open geest ontwikkelingen op sociaal-politieke, sociaal-economische, levensbeschouwelijke, cultureel-esthetische en cultureel-wetenschappelijke domeinen.

Datum validatie: 15 oktober 2018

Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie

De beoordeling is gebeurd door een visitatiecommissie aangesteld door de NVAO. Deze is als volgt samengesteld:

Toon Martens (*voorzitter*) Algemeen directeur van Katholieke Hogeschool Leuven en hogeschool UC Leuven-Limburg in de periode 2001-2016. Vanaf 2017 werkzaam als consultant voor adviesverlening aan overheid en instellingen, en voor reviews van onderwijsinstellingen en opleidingen.

Ludo Heylen, directeur van CEGO Vorming en Consult. Als zodanig is hij regelmatig betrokken bij consultancyprojecten in het hoger onderwijs. Daarvoor was hij onder meer werkzaam aan de Katholieke Hogeschool Mechelen (nu Thomas More Hogeschool) bij de Opleiding leraar lager onderwijs. Heylen heeft veel ervaringen met audits voor de VLHORA/VLUHR.

Luc van Riet, coördinerend directeur van de scholengroep Noordwest-Brabant. Daarnaast was hij van 2014 – 2017 door de VLUHR aangesteld als voorzitter van de parallelle visitatiecommissie van de professionele Bacheloropleiding in het onderwijs (secundair onderwijs).

Bert Vanderbeken, voormalig student HBO Associate Degree Marketing and Sales – AP Hogeschool. Hij is werkzaam als Inside Sales Representative Business Solutions bij Cegeka.

De commissie werd bijgestaan door:

- **Roxanne Figueroa Arriagada**, beleidsmedewerker Vlaanderen NVAO, procescoördinator.
- **Erik van der Spek**, directeur Hendriks Van der Spek, extern secretaris.

Alle commissieleden, de procescoördinator en de secretaris hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring ingevuld en ondertekend waarmee zij tevens instemmen met de NVAO gedragscode.

Bijlage 4: Overzicht van de bestudeerde documenten

Informatiedossier opleiding

- Aanvraagdossier TNO Graduaatsopleiding Karel de Grote Hogeschool

Bijlagen bij het aanvraagdossier:

- A) ECTS-fiches
- B) Curriculummatrix
- C) Kijkwijzer praktijkcomponent

Bijlage 5: Lijst met afkortingen

AP	Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen
BSO	Beroeps-secundair onderwijs
CVO	Centrum voor Volwassenenonderwijs
DLR	Domeinspecifieke leerresultaten
ECTS	European Credit Transfer
EVC	Eerder verworven competenties
GKW	Generieke Kwaliteitswaarborg
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OER	Onderwijs- en Examenreglement
OLR	Opleidingsspecifieke leerresultaten
TSO	Technisch-secundair onderwijs
VKS	Vlaamse Kwalificatiestructuur
Vte	Voltijds equivalenten

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op de toetsing van de nieuwe opleiding educatief graduaat in het secundair onderwijs.

